

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

**nr. RvVb/A/1516/0672 van 23 februari 2016
in de zaak 1112/0605/A/1/0538**

In zake: het college van burgemeester en schepenen van de stad [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Sven BOULLART
kantoor houdende te 9000 Gent, Kortrijksesteenweg 867
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling West-Vlaanderen

verwerende partij

*Tussenkomen
partijen:*

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Peter FLAMEY
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

[REDACTED]

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 12 april 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling West-Vlaanderen, van 24 februari 2012, waarbij aan de eerste vier tussenkomen partijen een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het afbreken van 14 windturbines en het bouwen van 11 windturbines + 5 middenspanningscabines.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend, maar heeft wel het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een toelichtende nota ingediend. De tussenkomenende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

2.

Met het tussenarrest nr. A/2013/0037 van 5 februari 2013 heeft de Raad de debatten heropend om aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen:

“ ...

Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?

... ”

Het Grondwettelijk Hof heeft met het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014 deze prejudiciële vraag beantwoord.

3.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 9 februari 2016, waarop de vordering tot vernietiging wordt behandeld.

Kamervoorzitter Eddy STORMS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sven BOULLART, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Gregory VERHELST, die loco advocaat Peter FLAMEY verschijnt voor de eerste vier tussenkomenende partijen, zijn gehoord.

De verwerende partij en de vijfde tussenkomenende partij zijn, alhoewel behoorlijk opgeroepen, niet ter zitting verschenen. Krachtens artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van procespartijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van de vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

■ verzoeken met een aangetekende brief van 6 juni 2012 in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 21 juni 2012 deze tussenkomende partijen toegelaten tussen te komen. Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

2.

■ verzoekt met een aangetekende brief van 6 juni 2012 in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 13 september 2012 deze tussenkomende partij voorlopig toegelaten tussen te komen en haar gevraagd het vereiste rolrecht te storten binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van de beschikking, en, in haar op basis van artikel 4.8.19, §3 VCRO te geven schriftelijke uiteenzetting, haar belang om de vordering in te stellen, toe te lichten.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld en het rolrecht tijdig betaald is. Er worden geen excepties opgeworpen.

Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

Op 27 juli 2011 (datum van de verklaring van volledigheid) dienen de eerste vier tussenkomende partijen bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het afbreken van 14 windturbines en het bouwen van 11 windturbines + 5 middenspanningscabines”*.

De percelen zijn, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 april 1977 vastgestelde gewestplan ‘Brugge - Oostkust’, gelegen in een gebied voor milieubelastende industrieën.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge’, vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009, meer bepaald in een gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven op de watergebonden terreinen.

De percelen zijn gelegen op circa 750 meter van een speciale beschermingszone Vogelrichtlijngebied Poldercomplex.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 11 augustus tot en met 9 september 2011, dient onder meer de vijfde tussenkomende partij één van de drie bezwaarschriften in.

De verzoekende partij adviseert, volgens de bestreden beslissing, gunstig op 26 juli 2011.
De gewestelijke erfgoedambtenaar adviseert gunstig op 26 juli 2011.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed, cel Archeologie, adviseert voorwaardelijk gunstig op 4 augustus 2011.

■■■■■ adviseert, onder de volgende voorwaarden, gunstig op 12 augustus 2011:

- De Vlareem is strikt toe te passen.
- Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.
- Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.
- Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.
- De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.
- De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied ■■■■■. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.
- Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen ■■■■■ op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.

De FOD Mobiliteit en Vervoer adviseert gunstig op 16 augustus 2011, op voorwaarde dat het project wordt bebakend, de verschillende instanties binnen de 60 dagen voor de aanvang van de werken op de hoogte worden gebracht over de verschillende uitvoeringsaspecten en er een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten wordt voorzien.

Elia adviseert voorwaardelijk gunstig op 22 augustus 2011.

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, afdeling Scheepvaartbegeleiding, adviseert gunstig op 22 augustus 2011.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert gunstig op 22 augustus 2011.

Het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België adviseert ongunstig op 23 augustus 2011 omdat door de werken een negatieve invloed ontstaat op de werking van de weerradar te ■■■■■.

Afdeling Maritieme Toegang adviseert gunstig op 24 augustus 2011 onder de voorwaarde dat de eerste vier tussenkomende partijen, tijdens en na de werken, verantwoordelijk zijn voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het ■■■■■ en die moeten herstellen op hun kosten wanneer blijkt dat ze het gevolg zijn van hun infrastructuurwerken. Bovendien mogen geen constructies worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het ■■■■■.

Het Vlaams Energieagentschap adviseert gunstig op 14 oktober 2011 onder de voorwaarden dat het project betreffende het geluidsniveau steeds voldoet aan de voorwaarden uit de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02, de projectontwikkelaar de nodige maatregelen treft om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden van voormelde omzendbrief is voldaan, zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen, en het advies van Defensie wordt afgewacht met betrekking tot de mogelijke impact op de luchtvaart.

De verzoekende partij adviseert, zoals blijkt uit het administratief dossier, voorwaardelijk gunstig op 23 december 2011.

De verwerende partij beslist op 24 februari 2012 als volgt een stedenbouwkundige vergunning te verlenen:

“...

Externe adviezen

Merk op: alle voorwaardelijk gunstige adviezen worden als bijlage gevoegd bij deze stedenbouwkundige vergunning.

*Artikel 5 van het decreet van 30 juni 1993 inzake de bescherming van het archeologisch patrimonium bepaalt dat voor alle bouwaanvragen van publiekrechtelijke rechtspersonen overeenkomstig artikel 46 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (nu artikel art.4.7.26 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening), verplicht advies dient ingewonnen te worden bij **Onroerend Erfgoed (cel archeologie)**.*

Op 26/07/2011 heb ik dit advies gevraagd.

Dit advies werd uitgebracht op 04/08/2011 en ontvangen op 04/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarde.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen) moet gerespecteerd worden.

Standpunt GSA: deze voorwaarde wordt opgenomen als bindende voorwaarde binnen deze stedenbouwkundige vergunning.

*Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de **Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer**.*

Dit advies werd uitgebracht op 16/08/2011 en ontvangen op 19/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt o.a. als voorwaarde(n) gesteld:

- *het project is gelegen binnen een zone categorie C (militaire oefeningen) en dient bebakend te worden*

- 60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden dienen verschillende instanties schriftelijk op de hoogte gebracht te worden over verschillende uitvoeringsaspecten (zie advies in bijlage)
- er dient voorzien te worden in een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten (zie advies in bijlage)
- - ...

Standpunt GSA: deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning. Wel wordt in functie van o.a. de nabijheid van de historische stadskern van [REDACTED] en om lichtvervuiling te vermijden opgelegd om in overleg met de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer te kiezen voor de meest discrete vorm van bebakening.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Vlaams Energieagentschap**.

Dit advies werd uitgebracht op 14/10/2011 en ontvangen op 17/10/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- betreffende het geluidsniveau dient het project steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02: Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines
- de projectontwikkelaar dient de nodige maatregelen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen, om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden van bovenvermelde omzendbrief is voldaan
- ten opzichte van de mogelijke impact op luchtvaart en radar dient het formele advies van Defensie afgewacht te worden

Standpunt GSA:

- de eerste 2 voorwaarden zijn geen stedenbouwkundige items en zijn behandeld binnen de Milieuvergunning (zie ook rubriek 'historiek')

- betreffende de mogelijke impact op de luchtvaart wordt verwezen naar het voorwaardelijk gunstig advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Agentschap voor Natuur en Bos**.

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan **AFDELING MARITIEME TOEGANG**.

Dit advies werd uitgebracht op 24/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- *de aanvrager is verantwoordelijk voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het [REDACTED] tijdens en na de werken. Hij dient deze dan ook te allen tijde op zijn kosten te herstellen, indien blijkt dat deze een gevolg zijn van zijn infrastructuurwerken.*
- *er mag geen enkele constructie worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het [REDACTED].*

Standpunt GSA: deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de [REDACTED]

Dit advies werd uitgebracht op 12/08/2011 en ontvangen op 16/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- *De Vlareem is strikt toe te passen.*
- *Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.*
- *Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.*
- *Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.*
- *De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.*
  - *De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied [REDACTED]. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.*
- *Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen [REDACTED] op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.*

Standpunt GSA:

- *de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest heeft voor deze aanvraag gunstig advies verleend, zodat aan de voorwaarde (inzake de mogelijke hinder op de werking van de radars en de camera's vermijden) vervuld is*
- *de andere voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.*

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **Koninklijk Meteorologisch Instituut van België**.

Dit advies werd uitgebracht op 23/08/2011 en ontvangen op 23/08/2011.

Het advies is ongunstig.

Dit ongunstig advies is gebaseerd op het feit dat er volgens hen door deze werken een negatieve invloed ontstaat op de werking van hun weerradar, afstand 12,50km, te [REDACTED].

Standpunt GSA:

Hierbij weerleg ik deze ongunstige beoordeling met de volgende motivering:

- *industriegebieden zijn prioritaire inplantingslocaties voor de inplanting van grootschalige windturbines in Vlaanderen. De projectsite situeert zich binnen een grootschalig industrieterrein ten noorden van de stad [REDACTED] waar vandaag reeds 21 windturbines operationeel zijn. De turbines in de huidige aanvraag worden geretrofit naar een groter vermogen per turbine en een lager aantal turbines*
- *het betreft hier een ruimtelijk afgewogen project, aanliggend bij een lijn(haven)infrastructuur, waarbij door de lineaire opstelling langs dit havencomplex een aanvaardbaar landschapsbeeld ontstaat ter hoogte van de ring*
- *het betreft hier een vervanging (met verhoging) van 14 turbines met 11 windturbines binnen een windpark*
- *de locatie is strategisch en uiterst geschikt in functie van een grote windopbrengst en dient bijgevolg maximaal benut te worden*
- *met de verhoging van de windturbines, gecombineerd met het verminderen van het aantal, kan gesteld worden dat de bijkomende impact ten aanzien van de bestaande toestand van de werking van de radar beperkt is in vergelijking met de meeropbrengst; dat een afweging van maatschappelijke belangen op basis van bovenvermelde argumentatie pleit in het voordeel van de voorliggende aanvraag*
- *wel dient de volgende voorwaarde opgelegd te worden:*
  - *de exploitanten dienen zich in verbinding te stellen met het KMI om gezamenlijke afspraken te maken om de impact op de radarwerking te minimaliseren*

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan VLAAMSE OVERHEID - AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST – AFDELING Scheepvaartbegeleiding.

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 26/08/2011.

Het advies is gunstig.

Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan [REDACTED]

Dit advies werd uitgebracht op 22/08/2011 en ontvangen op 25/08/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- in het advies worden als bijlage veiligheidsmaatregelen toegevoegd, die te volgen zijn bij de uitvoering van de werken

- [REDACTED] zal tijdens de bouw van de turbines (of achteraf), zonder beperking in tijd, steeds trillingsdempers op de kabels plaatsen, volgens hun modaliteiten en op kosten van de eigenaar

Standpunt GSA: deze voorwaarden worden opgenomen als bindende voorwaarden binnen deze stedenbouwkundige vergunning.

*Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan de gewestelijke erfgoedambtenaar van **ONROEREND ERFGOED** afdeling West-Vlaanderen.*

Dit advies werd uitgebracht op 26/07/2011 en ontvangen op 27/07/2011.

Het advies is gunstig.

*Op 26/07/2011 heb ik advies gevraagd aan het **college van burgemeester en schepenen van [REDACTED]***

Dit advies werd uitgebracht op 26/07/2011 en ontvangen op 27/07/2011.

Het advies is gunstig met voorwaarden.

In het advies wordt als voorwaarde(n) gesteld:

- uitsluiting van twee meest zuidelijke windmolens(W10 en W11), gezien geen afdoende impactstudie

- onder voorwaarden van Leefmilieu:

- o er dient integraal voldaan aan de nieuwe milieuvoorwaarden voor windturbines, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15/07/2011.*
- o WT 10: veiligheidsrisico potentiële Seveso-installatie ARDESA dient aanvullend onderzocht te worden.*

- WT11: veiligheidsrisico Demcopack dient aanvullend onderzocht te worden.
  - de fundering van de bestaande windmolens moet integraal verwijderd worden en de site gesaneerd.
- mits er voor alle windmolens, afhankelijk van hun invloedssfeer ten opzichte van de bedrijven remediërende- en voorzorgsmaatregelen worden getroffen
- mits de middenspanningscabines op minstens 10 meter van de rooilijn worden ingeplant of gelijk lopend met de voorbouwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing (meer bepaald CA-04)
- met uitsluiting van het logo
- onder voorbehoud van de externe adviezen

Standpunt GSA:

Hierbij bespreek ik de voorwaarden en neem volgende standpunten in op basis van de volgende motivering:

- de twee meest zuidelijke windmolens (W10 en W11) dienen geweerd gezien er geen afdoende impactstudie gemaakt is: hierbij verwijs ik naar het advies van de gewestelijke erfgoedambtenaar van RUIMTE EN ERFGOED, afdeling West-Vlaanderen, waarin het volgende gesteld wordt: “in de lokalisatienota wordt de impact van het project besproken ten aanzien van het onroerend erfgoed waarbij een zichtbaarheidsanalyse opgemaakt werd, eveneens fotosimulaties, zoals gevraagd in onze voorgaande adviezen. Aldus kan de impact en zichtbaarheid beoordeeld worden ten aanzien van de zone erkend als Unesco-werelderfgoed. Op basis van deze gegevens wordt gesteld dat de nieuwe windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanop de begane grond in de binnenstad. De meest zuidelijke turbine wordt ingeplant op een afstand van 2km tot de perimeter van die beschermingszone, en ongeveer 3.3km tot de [REDACTED]. Door de tussenliggende bebouwing en de afstand lijkt het aannemelijk dat de windturbines niet zichtbaar zullen zijn vanuit de binnenstad. De fotosimulatie voor de locaties langs de [REDACTED] en ter hoogte van [REDACTED] (rand van zone erkend als Unesco-werelderfgoed) geven aan dat de windturbines zichtbaar zijn maar dat ze niet manifest opvallen in het landschapsbeeld door aanwezige bebouwing en (hoge) infrastructuur.”

Ik sluit mij hierbij aan en besluit dat er op basis van de impactstudie, zoals ingesloten bij het bouwaanvraagdossier, mag besloten worden dat de ruimtelijke en historische impact op het Unesco-werelderfgoed door deze werken eerder verwaarloosbaar is. Wat meer is: de rij turbines versterkt het huidige landschapsbeeld, meer bepaald een oordeelkundige begeleiding van het [REDACTED], wat een historische en symbolische verwijzing inhoudt naar het eeuwenoude streven van (het herstellen van) een verbinding tussen [REDACTED] en de zee (zie ook verder).

- betreffende de voorwaarden opgelegd door de gemeentelijke dienst Leefmilieu:

- er is voor dit project een milieuvergunning afgeleverd waarbij een beroepsprocedure lopende is: wat de milieutechnische aspecten betreft wordt verwezen naar deze milieuvergunning

- er wordt akkoord gegaan met de voorwaarde dat er voor ingebruikname van de installaties een bijkomende studie wordt gemaakt in functie van het veiligheidsrisico; dit maakt eveneens deel uit van de milieuvergunningsprocedure
- ook met de voorwaarde dat de fundering van de bestaande windmolens integraal moet verwijderd worden en de site gesaneerd moet worden wordt akkoord gegaan

- betreffende de gevraagde remediërende- en voorzorgsmaatregelen ten opzichte van de bedrijven: dit sluit enigszins aan met de bemerking over de bijkomende studie over het veiligheidsrisico (zie hierboven) en mijn motivering hieromtrent; wat de milieutechnische aspecten betreft wordt verwezen naar deze milieuvergunning

- betreffende de inplanting van de middenspanningscabines: deze voorwaarde wordt integraal opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning

- betreffende het logo: een bescheiden logo op de gondel wordt toegestaan, dit wordt als voorwaarde opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning

- betreffende externe adviezen: dit maakt deel uit van mijn afweging naar beslissing toe

Het openbaar onderzoek

In toepassing van de Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en latere wijzigingen, betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingaansvragen, is de aanvraag onderworpen aan een openbaar onderzoek.

De aanvraag is verzonden naar de gemeente [REDACTED] voor de organisatie van het openbaar onderzoek.

Een openbaar onderzoek werd georganiseerd van 11 augustus 2011 tot 9 september 2011. De stukken van het openbaar onderzoek werden ontvangen op 27/12/2012.

Er zijn **drie** bezwaarschriften ingediend.

De bezwaren handelen over:

- Bezwaarschrift 1 werd ingediend door de eigenaar van het perceel, kadastraal bekend [REDACTED], en tekent formeel bezwaar aan tegen de inplanting van de windturbine met kenmerk ELW-10 op het kadastraal perceel bekend [REDACTED]. Het betreffend perceel is onbebouwd.

Het bezwaar werd als volgt geformuleerd:

“De windturbine ELW-10 is namelijk zo ingeplant dat de wieken tot tegen de perceelsgrens van het naastgelegen perceel [REDACTED] komt. De afstand tussen de as en de perceelsgrens bedraagt 36,22. De diameter van de windturbine bedraagt 71 m.

Tussen de diameter van de wieken en het op hetzelfde perceel gelegen gebouw van [REDACTED] is nog een afstand van 17,55 m. De windturbine is m.a.w. tot maximaal tegen de perceelsgrens geplaatst en zo ver mogelijk van het op hetzelfde perceel gelegen gebouw van [REDACTED]. De nieuw in te planten windturbine heeft namelijk een ashoogte van 85 m en een toprotorhoogte van 121 m en is bijgevolg een aanzienlijk stuk groter dan de oude weg te nemen windturbine.

Wij willen in de eerste plaats om veiligheidsredenen bezwaar indienen tegen de inplanting van de windturbine. De dichte inplanting tegen de perceelsgrens houdt namelijk een veiligheidsrisico in voor de naastgelegen exploitatie, door vb. het afbreken van een wiek. Indien wij in de toekomst een seveso-installatie oprichten op ons perceel, houdt de inplanting van de windturbine tot tegen de perceelgrens een groot veiligheidsrisico in.

Hierdoor worden de toekomstige uitbatingsmogelijkheden op ons perceel grond ernstig beperkt. Het betreft immers een perceel grond gelegen langs het Boudewijnkanaal met potentiële watergebonden activiteiten.

Verder zijn er ook nog een aantal niet te verwaarlozen hinderaspecten, met name slagschaduw, geluidshinder en visuele hinder. Deze hinderaspecten vallen best zoveel mogelijk ten laste van het perceel die er ook de voordelen van heeft, vb. door de opbrengsten van de windturbine. Bijgevolg wordt de windturbine best zoveel mogelijk op het midden van het terrein geplaatst. Dit zou vb. nog kunnen op of naast de plaats van de tweede af te breken windturbine op hetzelfde perceel. ...

Subsidiair, ingeval de inplanting van de windturbine zou behouden blijven, verzoeken wij u aan de aanvrager op te leggen en bijkomende studie te verrichten naar de effecten van de windturbine op een dergelijke korte afstand van een eventueel op te richten SEVESO-installatie op ons perceel."

Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk en ongegrond, maar deels gegrond voor wat de veiligheidsvoorwaarde betreft.

Windturbines mogen nl. geen negatieve impact hebben op de functionele werking van het bedrijventerrein. Indien de windturbine de inplanting van een SEVESO-bedrijf hypothekeert, dienen de nodige veiligheidsvoorwaarden opgelegd in de milieuvergunning van de windturbines.

Eenzijds kan er dus verwezen worden naar de rubriek 'externe adviezen' en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.

- **bezwaarschrift 2** ingediend door een bedrijf dat gelegen is binnen een straal van 100 meter van de uitbating van minstens één van de te gunnen windturbines (ASP – 8). De huidige loods van het bedrijf wordt uitgebreid tot circa 30.000m² conform een afgeleverde vergunning. Er wordt verwezen naar het analoog bezwaarschrift naar aanleiding van de aanvraag door [REDACTED] dossiernummer 2010 1354. Dit bezwaarschrift werd toen ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

Het bezwaarschrift komt samenvattend hierop neer:

- *slagschaduw zowel op de loodsen als op de burelen: de wieken van de nieuwe windturbine ASP-08 passeren op 4,5 meter aan onze zuidelijke perceelsgrens met [REDACTED] waardoor negatieve invloed op werkklimaat in alle bestaande en nieuwe gebouwen alsook op bepaalde werkmethodes. (wellicht ook impact door de zuidelijker windmolens)*
- *veiligheidsrisico van de maximale werpafstand van de windturbine ten opzichte van het bedrijf*
- *de aanvraag voorziet geen duidelijke procedures bij materiële en lichamelijke schade*
- *de hoogte en de positie van de aangevraagde windturbine zal eveneens een hypotheek leggen op het rendement van hun zonnepanelenpark op het dak (blijvende schaduw van de hogere mast). Dit leidt tot economische verliezen voor het bedrijf*
  - o *de aanwezigheid van ondergrondse leidingen zullen hypotheek leggen op een mogelijke bouw van een kaaimuur langs het [REDACTED] om schepen te kunnen ontvangen. Er dient door aanvrager maatregelen getroffen te worden om eventuele complicaties bij de bouw van de kaaimuur te vermijden. Er wordt een voorbeeld van inkokeren voorgesteld door de bezwaarindiener.*

Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk maar ongegrond.

Eerzijds kan verwezen worden naar de rubriek ‘externe adviezen’ en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.

Voor wat betreft de mogelijke impact op de bouw van een kaaimuur langs het [REDACTED]: dit wordt opgevangen door het voorwaardelijk gunstig advies van de [REDACTED]

- bezwaarschrift 3 werd ingediend door 7 bewoners van de [REDACTED]

De [REDACTED] is gelegen op +/- 500 meter van de meest noordelijk gelegen windturbine.

Het bezwaarschrift komt samenvattend hierop neer:

- *Momenteel hebben de bewoners hinder van slagschaduw in de late namiddag bij ondergaande zon in het voorjaar en het najaar. Met de nieuwe turbine zal de beschrijvende oppervlakte van de wieken meer dan verdubbelen.*
- *Gezichtshinder.*
- *Vraag om de huidige turbine te behouden.*

- Indien de hogere turbine wordt weerhouden, vraag om voorzorgsmaatregelen te treffen om slagschaduw tot een minimum te beperken (vb: stilleggen van de windturbine op bepaalde momenten van het jaar, ...).
- Hypotheek op rendement van de geplaatste zonnepanelen op de daken van verschillende woningen. Een studie is hiervoor vereist.

Na onderzoek van dit bezwaar wordt het volgende standpunt ingenomen: ontvankelijk maar ongegrond.

Eenzijds kan verwezen worden naar de rubriek ‘externe adviezen’ en mijn ingenomen standpunt ten opzichte van de voorwaarden opgenomen in het advies van het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald betreffende de milieuaspecten van dit bezwaarschrift, waarbij er verwezen wordt naar de milieuvergunning. Anderzijds betreft het hier burgerrechterlijke aspecten die niet beschouwd worden als stedenbouwkundig relevant.

...

Beschrijving van de omgeving en de aanvraag

De werken situeren zich in het havengebied, beheerd door de [REDACTED].

De projectlocatie is specifiek gelegen in het industriegebied [REDACTED], opgenomen als deelprojectgebied (bepaald in het gewestelijk RUP ‘Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge’) genoemd als ‘Gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven op de watergebonden terreinen’ waar het opwekken van energie is toegestaan. De bedrijvenzone wordt gekenmerkt door enerzijds grootschalige bedrijven en anderzijds door nog onbebouwde zones.

Het gebied wordt gekenmerkt door de grootschalige ruimtelijke structuren zijnde de haven, ring van [REDACTED] en de regionale bedrijvigheid.

Het gaat om een gezamenlijk project van [REDACTED]

Deze aanvraag heeft betrekking op het vervangen van de 14 bestaande windturbines die langs de westelijke oever van het [REDACTED] lineair opgesteld zijn en dit ter hoogte van de [REDACTED]. De voornoemde lijninfrastructuur ([REDACTED]) doorkruist het landschap en is bijgevolg kenmerkend voor deze omgeving: door de ontwikkeling van dergelijke infrastructuurassen (ook lineaire groenstructuren), die het polderlandschap compartimenteren, is gezorgd voor een landschappelijke inpassing van de haven. Deze assen maken deel uit van de haveninfrastructuur van [REDACTED], waarbij via deze binnenhaven nabij het stadscentrum op een structurele manier een verbinding met de noordelijk gelegen [REDACTED] is gerealiseerd.

De bestaande turbines hebben een ashoogte van 55 m en een wiekdiameter van ca 48 m.

Ze worden vervangen door 11 meer performante windturbines van maximaal 3 MW (max. ashoogte 85m, max. rotordiameter 71m), en dit op dezelfde as maar op een iets grotere tussenafstand dan de bestaande windturbines. De windturbines staan in een lijnopstelling parallel met het kanaal en de onderlinge afstand tussen de turbines is ongeveer 284 meter.

De conische masten worden uitgevoerd in staal, geschilderd in gebroken wit; de gondel en wieken worden uitgevoerd in glasvezelversterkt polyester, kleur gebroken wit. De turbines zijn van het type Enercon E70.

Verder wordt er ook aan de voet van 5 turbines voorzien in een nieuwe middenspanningscabine. Ze hebben een hoogte van 2.70m, een plat dak en worden qua gevel uitgevoerd in prefabbeton (kleur kiezelgrijs).

Met de voorgestelde opstelling van deze 11 turbines blijft de huidige zone waar windturbines ingeplant zijn zo goed als behouden. De nieuwe opstelling breidt wel uit in zuidelijke richting met één extra turbine.

De afstand van de dichtstbijzijnde windturbine (W11) ten opzichte van de [REDACTED] (Unesco Werelderfgoed) is ca. 2000m.

Watertoets

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheersplan.

Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte en ligt niet in overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

Enkel het voorzien van een funderingsvoet kan invloed hebben op de algemene waterhuishouding: dit wordt opgevangen door een infiltratiemogelijkheid overeenkomstig de normen vastgelegd in de geldende gewestelijke/provinciale/gemeentelijke stedenbouwkundige verordening.

Milieutoets

Naar aanleiding van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie dd. 24/03/2011 dienen alle vergunningsaanvragen een milieutoets te ondergaan (zie omzendbrief LNE 2011/1). Voorliggende aanvraag betreft de bouw van 11 windturbines volgens het vigerend gewestelijk RUP gelegen in een gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven op de watergebonden terreinen. De aanvraag ligt niet op een relevante afstand van een vogel- of habitatrichtlijngebied of overige kwetsbare gebieden.

Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I van het Project-m.e.r.-besluit, maar wel op de lijst gevoegd als bijlage II van de Europese richtlijn 85/337/EEG. De aanvraag werd getoetst aan de criteria van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM).

Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen. Zowat elk project heeft milieueffecten. Enkel voor de projecten met aanzienlijke milieueffecten moet een milieueffectrapport worden opgemaakt. Uit de hierboven vermelde kenmerken, gelet

op de omvang en de ligging van het project en verwijzend naar het gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, moet in redelijkheid worden afgeleid dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

Normen en percentages betreffende de verwezenlijking van een sociaal of bescheiden woonaanbod

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Deze beoordeling – als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de criteria als uitvoering van art. 4.3.1 van de codex.

De gevraagde werken zijn conform de bestemmingsvoorschriften van het vigerende gewestelijk RUP 'Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge' gezien binnen het deelprojectgebied het opwekken van energie is toegestaan.

Bouwplaats ligt tevens in de zoekzone "■■■■■" aangeduid in het provinciaal beleidsplan en is als zone opgenomen als prioritair provinciaal actiegebied voor windturbineparken zoals bepaald in de provinciale ruimtelijke beleidsvisie van West-Vlaanderen.

De aanvraag dient getoetst te worden aan de richtlijnen zoals geformuleerd in de omzendbrief EME/2006/01- RO/2006/02 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines".

Hierin wordt als fundamenteel uitgangsprincipe een clustering van windturbines voorgesteld. Bovendien moet er aansluiting gezocht worden bij grootschalige lijninfrastructuur die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomende markering kan betekenen. Dit is hier het geval. Door het bestaande windmolenproject langs het ■■■■■ is tastbaar dat deze omgeving met de lineaire opstelling een goede locatie is. De industriële omgeving kreeg hierdoor een herkenbare en logische inkleding waarbij het kanaallandschap versterkt werd.

De belangrijkste afwegingselementen voor een locatiekeuze worden getoetst in dit concreet project:

het gebied waar de turbines ingeplant worden, is een lang en smal gerekt industriegebied tussen de ■■■■■ en de ■■■■■, omgeven door waardevolle open landschappen; in het gebied zijn er 2 lineaire windturbineprojecten (1 langs het ■■■■■ en 1 langs de spoorweg) landschapsbepalend; de bestaande projecten hebben door de evenwijdige inplanting een aanvaardbaar nieuw landschap gecreëerd dat ordenend werkt t.o.v. het industriegebied. Terecht kunnen wij hier spreken van een duurzame aanvaardbare inplanting. Het vervangproject is een globale bouwvraag voor alle windturbines om de uniformiteit zowel qua beeldvorming als uitvoeringstermijn te kunnen waarborgen.

Het vervangen van de bestaande windturbines door een kleiner aantal, met grotere tussenafstanden, met een verhoging en op dezelfde as als de bestaande heeft geen essentiële bijkomende invloed op het landschap. Wat meer is: de rij turbines versterkt het huidige landschapsbeeld, meer bepaald een oordeelkundige begeleiding van het ■■■■■,

wat een historische en symbolische verwijzing inhoudt naar het eeuwenoude streven van (het herstellen van) een verbinding tussen [REDACTED] en de zee.

Door behoud van de bestaande lijnopstelling en het project op ruime afstand van de binnenstad te houden (ca. 2km) en van geklasseerde monumenten of juridisch afgebakende landschappen mag gesteld worden dat de invloed op deze aanvaardbaar is.

De uitbreiding naar het zuiden (PTP 11) ter hoogte van het kasteel [REDACTED] aan de overzijde van het [REDACTED] is niet van die aard dat er een manifeste bezwarende impact op de binnenstad zal ontstaan.

Op basis van de impactstudie, zoals ingesloten bij het bouwaanvraagdossier, mag besloten worden dat de ruimtelijke en historische impact op het Unesco-werelderfgoed (binnenstad) door deze werken eerder verwaarloosbaar is. Er dient wel erkend dat de windturbines, meer bepaald de 2 meest zuidelijk ingeplante, meer zullen opvallen dan deze in de bestaande rij. Deze impact is ten aanzien van de UNESCO-zone enkel merkbaar ten noorden van de stadskern, waar de aanwezigheid van de haven reeds aanvoelbaar is (via hoge constructies zoals bijvoorbeeld de 'gistfabriek'). Deze impact is echter gelet op de grote afstand niet storend en niet overheersend ten opzichte van de bestaande toestand. In het overgrote deel van het UNESCO-gebied zullen de nieuwe turbines niet of amper zichtbaar zijn. Van doorslaggevende negatieve impact is er dus geen sprake.

Hierbij kan er ook verwezen worden naar het advies van de gewestelijk erfgoedambtenaar van Onroerend Erfgoed afdeling West-Vlaanderen.

Uit het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer blijkt dat de windturbines dienen bebakend te worden. In functie van o.a. de nabijheid van de historische stadskern van Brugge en om lichtvervuiling te vermijden wordt opgelegd om in overleg met deze dienst te kiezen voor de meest discrete vorm van bebakening. Dit wordt binnen deze stedenbouwkundige vergunning als voorwaarde gesteld.

Verwijzend naar het advies van Agentschap voor Natuur en Bos kan er ook gesteld worden dat de invloedssfeer van de nieuw op te stellen rij turbines niet tot de eerdere genoemde speciale beschermingszones reikt.

De impact op het gebruik van de bedrijfsterreinen door het nieuwe project verschilt weinig ten opzichte van het bestaande project voor zover de funderingen van de te slopen windturbines ook verwijderd worden: dit wordt trouwens als voorwaarde opgelegd in deze stedenbouwkundige vergunning. Om de impact op de industrie zoveel als mogelijk te beperken, wordt de ingenomen oppervlakte door de toegangswegen zo minimaal mogelijk gehouden. Er wordt gezocht naar toegangswegen die samenvallen met de bestaande of reeds verharde wegen op het industrieterrein. Hierdoor wordt het grondgebruik optimaal benut.

Verwijzend naar mijn evaluatie van een bezwaarschrift (zie hoger) dient gesteld dat windturbines geen negatieve impact mogen hebben op de functionele werking van het bedrijventerrein. Indien de windturbines de inplanting van een SEVESO-bedrijf hypothekeert, dienen de nodige veiligheidsvoorwaarden opgelegd in de (aangepaste – volgend uit de lopende beroepsprocedure) milieuvergunning van de windturbines.

De plaatsing van de middenspanningscabines op minder dan de gebruikelijke 10 meter van de rooilijn kunnen stedenbouwkundig niet aanvaard worden. Ze dienen op minstens 10 meter van de rooilijn te worden ingeplant of gelijk lopend met de voorboulwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing.

Dit wordt als voorwaarde opgelegd in deze stedenbouwkundige vergunning.

Voor wat de mogelijke geluidsimpact, de slagschaduw (lichtreflecties) en veiligheid betreft: zowel uit de nota als uit de afgeleverde milieuvergunning blijkt inhoudelijk voldaan aan de gebruikelijke normen hieromtrent en zal dit verder onderzocht worden binnen de lopende beroepsprocedure van deze milieuvergunning.

Overwegend de bovenstaande motivering, overwegende het gunstig advies, eventueel met bijhorende voorwaarden, van de verschillende adviesinstanties en mijn evaluatie ervan; overwegend het ongunstig advies van het KMI en mijn evaluatie ervan; overwegend het resultaat van het openbaar onderzoek en mijn evaluatie ervan, is het project bijgevolg ruimtelijk, juridisch en planologisch aanvaardbaar.

Algemene conclusie

Uit de bovenvermelde motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met wettelijke bepalingen terzake, alsook met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen) moet gerespecteerd worden.

- het project dient bebakend te worden: in overleg met de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer dient gekozen te worden voor de meest discrete vorm van bebakening.

- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit & Vervoer stipt na te leven:

- bebakening (zie hierboven)
- 60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden dienen verschillende instanties schriftelijk op de hoogte gebracht te worden over verschillende uitvoeringsaspecten (zie advies in bijlage)
- er dient voorzien te worden in een automatisch waarschuwingssysteem in functie van defecten (zie advies in bijlage)
- andere voorwaarden: zie advies in bijlage

- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van AFDELING MARITIEME TOEGANG stipt na te leven:

- *de aanvrager is verantwoordelijk voor eventuele plaatselijke beschadigingen aan de oever van het [REDACTED] tijdens en na de werken. Hij dient deze dan ook te allen tijde op zijn kosten te herstellen, indien blijkt dat deze een gevolg zijn van zijn infrastructuurwerken.*
- *er mag geen enkele constructie worden geplaatst op minder dan 10 meter van de bovenzijde van de oever van het Boudewijnkanaal.*

- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van de [REDACTED] stipt na te leven:

- *De Vlarem is strikt toe te passen.*
- *Alle kabels en leidingen van de bestaande windturbines dienen uit de bodem te worden verwijderd.*
- *Voor het plaatsen van de nieuwe kabels en leidingen en voor het gebruik van de ruimte boven de concessie van MBZ is een afzonderlijke vergunning van MBZ vereist.*
- *Bij het plaatsen van kabels en leidingen in de zone van MBZ dienen de nodige beschermingen te worden aangebracht boven die kabels en leidingen, zodat op het terrein met zware kranen kan worden gewerkt aan de oever of aan de aanmeerconstructies.*
- *De inplanting van de elektriciteitscabines dient te gebeuren volledig buiten de MBZ-concessie.*
- *De inplanting van de nieuwe turbines mag geen enkele hinder veroorzaken op de werking van de radars en de camera's binnen het havengebied [REDACTED]. Hieromtrent is ook positief advies te verkrijgen van de Afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Vlaams Gewest.*
- *Indien in de toekomst door MBZ werken dienen te worden uitgevoerd binnen het tracé van de nieuwe kabels en leidingen, dan dienen [REDACTED] op hun kosten in te staan voor het uitvoeren van alle eventuele aanpassingswerken.*

- de exploitanten dienen zich in verbinding te stellen met het KMI om gezamenlijke afspraken te maken om de impact op de radarwerking te minimaliseren

- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van ELIA stipt na te leven:

- *in het advies worden als bijlage veiligheidsmaatregelen toegevoegd, die te volgen zijn bij de uitvoering van de werken*
- *Elia zal tijdens de bouw van de turbines (of achteraf), zonder beperking in tijd, steeds trillingsdempers op de kabels plaatsen, volgens hun modaliteiten en op kosten van de eigenaar*
- *Andere voorwaarden: zie advies in bijlage*

- mits de volgende voorwaarden opgesteld in het advies van het college van burgemeester en schepenen stipt na te leven:

- *mits de middenspanningscabines op minstens 10 meter van de rooilijn worden ingeplant of gelijk lopend met de voorbouwlijn van de dichtstbijzijnde vergunde bebouwing*
- *de fundering van de bestaande windmolens moet integraal verwijderd worden en de site gesaneerd.*

- enkel een bescheiden logo op de gondel wordt toegestaan

- alle bestaande windturbines (bovengrondse en ondergrondse constructies) dienen afgebroken te worden bij de oprichting van de nieuwe

- de nieuwe windturbines dienen in een ononderbroken lijn opgetrokken te worden (geen hiaten tussenin; m.a.w. enkel de uiterste windturbines (noord/zuid) kunnen eventueel weggelaten worden)

- na de exploitatieperiode dienen de windturbines verwijderd te worden

- maximale uitvoeringstermijn: 5 kalenderjaren te rekenen vanaf de vergunningsdatum

...

Dit is de bestreden beslissing.

heeft bij aangetekende brief van 20 april 2012, geregulariseerd met een aangetekende brief van 15 mei 2012, eveneens een beroep ingesteld dat strekt tot de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0632/A/1/0602 en met het arrest A/2013/0039 van 5 februari 2013 als onontvankelijk verworpen.

**V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging – Belang van de
Verzoekende Partij**

Standpunt van de partijen

1.

De eerste vier tussenkomende partijen betwisten het belang van de verzoekende partij om de vordering in te stellen, onder meer omdat door de wijziging van artikel 4.8.16, §1, 6° VCRO, waarop de verzoekende partij haar belang meent te kunnen steunen, alleen nog *“de leidend ambtenaar ..., of bij afwezigheid diens gemachtigde, ... van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort”*, bij de Raad beroep kan instellen.

De verzoekende partij is, volgens de eerste vier tussenkomende partijen, als college van burgemeester en schepenen weliswaar een bij het dossier betrokken adviserende instantie, maar kan zelf bij de Raad geen beroep meer instellen tegen een in de bijzondere procedure verleende stedenbouwkundige vergunning, omdat dit beroep alleen kan ingesteld worden door de ‘leidend ambtenaar of diens gemachtigde’ van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort.

2

De verzoekende partij repliceert in haar toelichtende nota dat een college van burgemeester en schepenen, volgens vaste rechtspraak van de Raad, een zelfstandig vorderingsrecht heeft, en verwijst ook naar rechtspraak van de Raad dat een college van burgemeester en schepenen, dat in de bijzondere procedure over een aanvraag adviseert, van rechtswege het rechtens vereist belang heeft om bij de Raad beroep in te stellen tegen de beslissing over die aanvraag.

De verzoekende partij wijst er verder op dat in artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO, waarnaar artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6 ° VCRO verwijst, ook “het college van burgemeester en schepenen” vermeld wordt.

Volgens de verzoekende partij is artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO na de decreetswijziging van 18 november 2011 wel onduidelijk, maar blijkt uit niets dat de decreetgever de vorderingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen heeft willen schrappen.

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt volgens de verzoekende partij dat de decreetgever alleen beoogt het zelfstandig vorderingsrecht te schrappen voor adviesverlenende instanties, die deel uitmaken van Vlaamse departementen of agentschappen, maar wordt er met geen woord gerept over enige intentie om dat zelfstandig vorderingsrecht ook voor een college van burgemeester en schepenen te schrappen.

Wanneer de Raad het standpunt van de verzoekende partij niet volgt en oordeelt dat artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO elk zelfstandig vorderingsrecht van een college van burgemeester en schepenen uitsluit, vraagt de verzoekende partij aan de Raad de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“ ...

Schendt artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het Decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of

vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserende orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend?

...

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO bepaalde, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden:

“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:

(...)

6° de bij het dossier betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.”

Na de inwerkingtreding van de wijziging door artikel 4 van het decreet van 18 november 2011 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2011) luidde deze bepaling als volgt:

“§ 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:

(...)

6° de leidend ambtenaar of bij afwezigheid diens gemachtigde van het departement of agentschap, waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, § 1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, § 4, 2°, op voorwaarde dat die instantie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht.”

Krachtens artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO, vóór het werd vervangen bij artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, kan een college van burgemeester en schepenen, als een bij het dossier betrokken adviserende instantie, aangewezen krachtens artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO, bij de Raad beroep instellen.

Sinds de inwerkingtreding van artikel 4 van het decreet van 18 november 2011, dat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO vervangt, kan een college van burgemeester en schepenen niet langer bij de Raad beroep instellen.

Alhoewel artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO het college van burgemeester en schepenen aanduidt als adviesverlenende instantie in de bijzondere procedure, behoort een college van burgemeester en schepenen immers niet tot een departement of agentschap en heeft het geen leidend ambtenaar. De Raad kan geen rekening houden met de door de verzoekende partij in haar toelichtende nota vermelde ‘recente’ arresten van de Raad met betrekking tot het belang van een college van burgemeester en schepenen, dat geadviseerd heeft in de bijzondere procedure, omdat deze arresten betrekking hebben op beroepen die ingesteld zijn voor de inwerkingtreding van voormeld wijzigingsdecreet van 18 november 2011.

2.

Met het tussenarrest nr. A/2013/0037 van 5 februari 2013 heeft de Raad de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schendt artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO in de versie vóór de wijziging ervan bij het decreet van 6 juli 2012 houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voor zover het toelaat dat de adviserende instanties behorende tot een Vlaams departement of Vlaams agentschap via de betrokken leidend ambtenaar of bij diens afwezigheid diens gemachtigde, een vordering tot schorsing en/of vernietiging kunnen indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, terwijl die bepaling niet in een vorderingsrecht voorziet voor het College van burgemeester en schepenen dat overeenkomstig artikel 4.7.26, § 4, 2° VCRO wordt aangeduid als adviserend orgaan binnen de bijzondere procedure en in die hoedanigheid ook advies heeft verleend ?”

3.

Het Grondwettelijk Hof heeft deze prejudiciële vraag onder meer als volgt beantwoord in het arrest nr. 32/2014 van 27 februari 2014:

“ ...

B.4.2. Uit artikel 4.7.26, § 4, 2°, van de VCRO vloeit voort dat in de bijzondere procedure zowel de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties als het college van burgemeester en schepenen advies dienen te verlenen over ontvangelijke vergunningsaanvragen. Vermits beide categorieën in artikel 4.7.26, § 4, 2°, aangewezen adviserende instanties zijn, gaat het ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling om vergelijkbare categorieën. Het feit dat de wijze waarop ze dat advies dienen te verlenen, verschillend is, doet daaraan geen afbreuk.

...

B.6. Het verschil in behandeling tussen de in B.3 vermelde categorieën berust op een objectief criterium, namelijk de aard van de in artikel 4.7.26, § 4, 2°, van de VCRO aangewezen adviserende instanties.

B.7. In zoverre de decreetgever beoogt de beslissingen om beroep in te stellen toe te vertrouwen aan een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, teneinde een integrale afweging van het belang van het beroep te bewerkstelligen en de uniformiteit te verzekeren van de beslissingen om al dan niet beroep in te stellen, streeft hij een wettig doel na.

...

B.8. Het feit dat, in de interpretatie van het verwijzende rechtscollege, het college van burgemeester en schepenen niet langer op grond van de in het geding zijnde bepaling beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, is pertinent ten aanzien van dat doel. In de parlementaire voorbereiding verklaarde een lid : « We hebben ervoor gekozen om het in de toekomst mogelijk te maken dat het Vlaamse niveau in beroep gaat tegen een beslissing van een ander niveau » (Hand., Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 8, 9 november 2011, p. 64). Die doelstelling kan enkel worden bewerkstelligd wanneer het beroepsrecht van het college van burgemeester en schepenen als adviserende instantie wordt uitgesloten. Aldus wordt immers de uniformiteit verzekerd van de beslissingen om al dan niet beroep in te stellen op het niveau van het Vlaamse Gewest.

B.9. Het Hof dient nog na te gaan of het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, geen gevolgen heeft die onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.

B.10.1. Vóór het werd vervangen bij artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012, bepaalde artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 3°, van de VCRO :

« § 1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld :

[...]

3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing; »

De inhoud van die bepaling wordt overgenomen in artikel 4.8.11, eerste lid, 3°, van de VCRO, zoals vervangen bij het voormelde artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012.

B.10.2. Op grond van de voormelde bepaling kan de gemeente beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge een volgens de bijzondere procedure genomen vergunningsbeslissing. Dat is met name het geval wanneer de bestreden vergunningsbeslissing het beleid van de gemeente doorkruist, wat kan blijken uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.10.3. Artikel 57, § 3, 9°, van het Vlaamse Gemeentedecreet bepaalt :

« Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor:

[...]

9° het vertegenwoordigen van de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslissingen over het in rechte optreden namens de gemeente, met behoud van artikel 193 ».

Artikel 193 van het Vlaamse Gemeentedecreet, waarnaar die bepaling verwijst, bepaalt:

« § 1. Het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigt de gemeente in gerechtelijke en buitengerechtelijke gevallen en beslist om op te treden in rechte namens de gemeente.

De gemeenteraad kan beslissen om deze bevoegdheden in de plaats van het college uit te oefenen. Wanneer een lid van het college zich bevindt in een situatie als beschreven in artikel 27, § 1, 1°, oefent de gemeenteraad deze bevoegdheden uit.

§ 2. Het college of, in voorkomend geval, de gemeenteraad kan hetzij een lid van het college, hetzij een personeelslid, hetzij een advocaat aanwijzen om namens de gemeente te verschijnen in rechte ».

Uit de combinatie van de voormelde bepalingen vloeit voort dat, wanneer een gemeente een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen wenst in te stellen, het college van burgemeester en schepenen optreedt als vertegenwoordiger van de gemeente.

B.10.4. Aangezien het college van burgemeester en schepenen, als vertegenwoordiger van de gemeente, een beroep kan instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen,

heeft het in B.3 vermelde verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen ten opzichte van het nagestreefde doel.

Het feit dat de gemeente dient aan te tonen dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de beslissing met betrekking tot de bestreden vergunning, doet hieraan geen afbreuk, vermits die hinder of die nadelen onder meer kunnen voortvloeien uit het feit dat het college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, een ongunstig advies heeft verleend of voorwaarden heeft geformuleerd die niet in de vergunning werden opgenomen.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.”

4.

Uit deze beoordeling door het Grondwettelijk Hof volgt dat de verzoekende partij zich, op het ogenblik van het instellen van het beroep bij de Raad, dus niet kon beroepen op artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO. Voor een college van burgemeester en schepenen, als adviserende instantie in de bijzondere procedure, was er, krachtens artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van de vordering, immers geen mogelijkheid om bij de Raad beroep in te stellen tegen de vergunningsbeslissing over de geadviseerde aanvraag.

5.

De raadsman van de verzoekende partij stelt tijdens de openbare terechtzitting van 9 februari 2016 vooreerst dat artikel 63 van het decreet van 4 april 2014 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid, waarbij aan artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, VCRO, een punt 7° toegevoegd wordt dat het college van burgemeester en schepenen wel aanduidt als belanghebbende “voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht”, een interpretatieve decretale bepaling is, die dus terugwerkende kracht heeft.

Vervolgens verwijst de raadsman van de verzoekende partij ook nog naar het arrest-Waleffe van het Hof van Cassatie van 20 april 1950 (waaruit moet blijken dat wanneer er twee interpretaties mogelijk zijn, waarvan de ene verenigbaar en de andere onverenigbaar is met de grondwet, de rechter voor de grondwetsconforme interpretatie moet kiezen) om te stellen dat de verzoekende partij wel het rechtens vereist belang heeft bij de procedure, omdat artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van het beroep bij de Raad, “grondwetsconform” geïnterpreteerd moet worden.

De verzoekende partij vraagt met een aanvullende nota deze standpunten te verduidelijken.

De Raad oordeelt echter dat uit niets blijkt dat de decretale bepaling van 4 april 2014 die het college van burgemeester en schepenen wel aanduidt als belanghebbende “voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht”, ‘interpretatief’ is, zodat deze bepaling dus helemaal geen terugwerkende kracht heeft.

Vervolgens oordeelt de Raad dat het antwoord van het Grondwettelijk Hof op de gestelde prejudiciële vraag voldoende duidelijk is en geen ruimte meer laat voor interpretatie: de verzoekende partij, zoals aangeduid in het verzoekschrift, kon, op het ogenblik van het instellen van het beroep, niet steunen op het toen geldend artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO om haar rechtens vereist belang bij de procedure aan te tonen.

Het is dan ook niet nodig de debatten te heropenen om aan de procespartijen de mogelijkheid te bieden aanvullende nota's in te dienen met betrekking tot de grondwetsconforme interpretatie van artikel 4.8.16, § 1, eerste lid, 6° VCRO, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van het beroep bij de Raad.

Het beroep van de verzoekende partij is dan ook onontvankelijk.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De verzoeken tot tussenkomst van ████████ zijn ontvankelijk.
2. Het beroep is onontvankelijk.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro per tussenkomende partij, ten laste van elk van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 23 februari 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, eerste kamer, samengesteld uit:

Eddy STORMS,   voorzitter van de eerste kamer,
   met bijstand van
Lieselotte JOPPEN,   toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,   De voorzitter van de eerste kamer,

Lieselotte JOPPEN

Eddy STORMS